

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/233/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614206472
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2614206472.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit, a.s., Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 47 248 980, zastúpeného splnomocnenom: PERSPECTA Legal, s.r.o., Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 36 668 745, proti odporcovi: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, C., o zaplatenie 459,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 04. decembra 2014, č.k. 10C/49/2014-40, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky p o t v r d z u j e a v časti náhrady trov konania m e n í tak, že odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním určil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 97,62 eur, úrok z omeškania 9,5% ročne zo sumy 19,14 eur od 18.07.2011 do zaplatenia, zo sumy 28,51 eur od 18.08.2011 do zaplatenia, zo sumy 25,01 eur od 18.09.2011 do zaplatenia, zo sumy 24,96 eur od 18.10.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporcovi určil súd povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 30,26 eur a náhradu iných trov konania v sume 5,84 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, odporcovi náhradu trov konania nepriznal, a určil, že zmluvná podmienka dojednaná v Zmluve o poskytovaní služby Magio Sat zo dňa 02.04.2011 v spojení s Cenovým výmerom č. 11216/2011 zo dňa 18.03.2011 k Zmluve o poskytovaní služby Magio Sat zo dňa 02.04.2011 uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom uvedená v časti B: Základné benefity, tabuľka č. 3 v znení: „Zmluvná pokuta za nedodržanie doby viazanosti pri zániku Zmluvy o pripojení zo strany /z dôvodov na strane účastníka pred uplynutím 26 mesačnej doby viazanosti užívať službu Magio Sat v sume 199,00 eur“ je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľ ako právny nástupca spoločnosti Slovak Telekom, a.s., sa návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 14.07.2014 domáhal toho, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 459,61 eur s príslušenstvom z titulu nezaplatenia za poskytnuté služby a náhrady zmluvnej pokuty, ako i náhrady trov konania. Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili dňa 02.04.2011 zmluvu, ktorou sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal odporcovi zriadiť a poskytovať služby Magio Sat a odporca ako užívateľ sa zaviazal platiť právnemu predchodcovi navrhovateľa ako dodávateľovi cenu za riadenie a poskytnutie služby Magio Sat podľa platnej tarify na poskytovanie služby Magio Sat a v prípade využitia akcie podľa cenového výmeru, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi využívanie služby Magio Sat prostredníctvom programu

Magio Sat Klasik s dobou viazanosti 26 mesiacov a prenajal odporcovi koncové zariadenie Magio box bez HDD za akciovú cenu podľa cenníka pre koncové zariadenia - časť A (nájom a údržba koncových zariadení), zároveň si účastníci dohodli zmluvnú pokutu v zmluve v spojení s cenovým výmerom vo výške 199 eur v prípade, ak pre správanie odporcu bude zmluva ukončená pred uplynutím doby viazanosti, zmluvnú pokutu v článku 11. bod 11.1.5 v cenníku pre koncové zariadenia časť A v sume 126 eur v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Sat boxu, zmluvnú pokutu v článku 11. bod 11.1.6 v cenníku pre koncové zariadenia - časť A v sume 20 eur v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Magio Sat boxu, zmluvnú pokutu v článku IV. bod IV/3, IV/3-1 v tarife na poskytovanie služby Magio Sat v sume 19,95 eur za stratu alebo poškodenie Smart karty zo strany odporcu, zmluvnú pokutu v článku IV. bod IV/5, IV/5-1 v tarife na poskytovanie služby Magio Sat v sume 29,95 eur za stratu alebo poškodenie satelitnej antény alebo súvisiaceho príslušenstva. Odporca za služby riadne neplatil, pričom mu vznikol nedoplatok za neuhradené služby v sume 116,76 eur a to na základe faktúr v období 06/2011 - 09/2011. Dátum splatnosti jednotlivých faktúr nastal pred podaním návrhu. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podľa § 517 ods. 2, podľa § 544 ods. 1, § 566, § 52, § 53 Občianskeho zákonníka, podľa smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa článku 3 bod 1, podľa článku 4, článku 6 bod 1, článku 7 bod 1 Smernice, podľa § 53a O.z. účinného od 01.03.201 a § 153 ods. 3 O.s.p.. V konaní mal súd listinnými dôkazmi preukázané, že odporca porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z uzatvorenej zmluvy a to tým, že neplatil za poskytnuté služby riadne a včas. Nedoplatok na službách predstavoval celkom sumu 97,62 eur. Na základe uvedeného súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 97,62 eur s úrokom z omeškania 9,5% ročne pre tú ktorú sumu, keďže táto výška je v súlade s nariadením vlády SR č. 87/95 Z.z.. Súd návrh v časti zmluvnej pokuty zamietol a určil, že ustanovenie o zmluvnej pokute uvedené v časti Magio Sat - akcia s viazanosťou 26 mesiacov a v cenovom výmere č. 11216/2011 zo dňa 18.03.2011 v časti B v sume 199 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko z obsahu zmluvy a cenového výmeru č. 11216/2011 vyplýva, že ich text bol vopred pripravený dodávateľom v podobe typovej zmluvy pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ pri podpise zmluvy nemal možnosť ovplyvniť ich obsah, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a z tohto dôvodu v danom prípade nemožno dojednanie o zmluvnej pokute považovať za individuálne dojednané. Súd preskúmal dojednanie v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, pričom stanovil, že výšku zmluvnej pokuty ako sankciu spojenú s neplnením záväzku odporcu ako spotrebiteľa nemožno považovať za primeranú a to aj napriek skutočnosti, že k porušeniu povinnosti odporcom prišlo už v prvom roku 26-mesačnej viazanosti. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka dojednaná v zmluve a cenovom výmere k zmluve o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. V ďalšom súd uviedol, že zvyšok zmluvnej pokuty nepriznal z dôvodu, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal súdu, že odporca naplnil skutkovú podstatu, ktorá bola dojednaná pre tú ktorú zmluvnú pokutu. Z týchto dôvodov súd návrh vo zvyšku t.j. v časti o zaplatenie 361,99 eur spolu s úrokom z omeškania zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko navrhovateľ bol úspešný v časti 21,24% uplatneného nároku a odporca v časti 78,75% uplatneného nároku, súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 36,10 eur, odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal, keďže si trovy konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že nesúhlasí s rozsudkom, nakoľko mu ako účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konania pred súdom. Súd uviedol, že zmluvná pokuta za nedodržanie doby viazanosti vo výške 199 eur je neprijateľná a teda že je neplatná. Súd prvého stupňa uviedol, že zmluvná pokuta je neprijateľná preto, že text, v ktorom bola obsiahnutá bol vopred pripravený, pričom spotrebiteľ nemal možnosť tento text ovplyvniť. Pri neprijateľnosti zmluvnej podmienky však musí byť súčasne splnený aj druhý predpoklad a to, že táto podmienka spôsobí nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Tento predpoklad nebol naplnený. Súd neprijateľnosť zmluvnej podmienky riadne neodôvodnil. Majú za to, že výška zmluvnej pokuty nebola neprimerane vysoká. Bola dojednaná vo výške 199 eur, pričom odporca mal povinnosť plniť počas 26 mesačnej doby viazanosti čisto len na základný balíček vo výške 337,48 eur, pričom zo zmluvy neplnil už po dvoch mesiacoch od uzavretia zmluvy. Čo sa týka ostatných zmluvných pokút súd nárok z nich nepriznal a odôvodnil to tvrdením, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno. Predložil pritom i všetky dokumenty týkajúce sa týchto zmluvných pokút. Uviedli i príslušné ustanovenia dokumentov, z ktorých im vyplýva nárok na zmluvnú pokutu, takže má za to, že dôkazné bremeno navrhovateľ uniesol. Súd plnenie zo zmluvných pokút

nepriznal, hoci neodôvodnil, prečo má za to, že navrhovateľ dôkazné bremeno neunesol. Takže súd prvého stupňa im svojim konaním odňal možnosť konať pred súdom. Navrhol preto rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania, proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní potrebnom na vyhlásenie rozsudku dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým zisteniam a pretože zdieľa jeho právny záver, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol žiadne nové, relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvého stupňa nebol vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

Pokiaľ sa týka zmluvných pokút tak súd prvého stupňa v tejto časti o zaplatenie sumy 361,99 eur návrh zamietol. Zmluvná pokuta v sume 199 eur za porušenie odporcom doby viazanosti je ako jediná z pokút upravená v Zmluve o poskytovaní služby Magio Sat. Uvedené dojednanie správne súd prvého stupňa určil ako neprijateľnú podmienku za neplátnú. Sporná zmluva o poskytovaní služby Magio Sat je spotrebiteľskou zmluvou, preto je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Významné je posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu a obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute, keď posúdenie prijateľnosti zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy. Teda ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za neplnenie povinností. Kládne sa tým dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní ako je zmluvná pokuta. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok. Podľa názoru súdu v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejší alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná v spornej zmluve, považuje súd za neprimeranú sankciu s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, to či nezaplatí napr. len cenu dojednaného mesačného poplatku alebo cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu. Okrem toho nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Takže vzhľadom aj k týmto skutočnostiam odvolací súd považoval záver súdu prvého stupňa o neprijateľnosti zmluvnej podmienky za správny. Pokiaľ sa týka ostatných zmluvných pokút tak dve z týchto zmluvných pokút a to zmluvná pokuta vo výške 126 eur a 20 eur boli podľa navrhovateľa dojednané v Cenníku pre koncové zariadenia - časť A (nájom a údržba koncových zariadení) a zvyšné dve zmluvné pokuty a to vo výške 19,95 eur a 29,95 eur boli dojednané v tarife na poskytovanie služby Magio Sat, ktoré podľa tvrdenia navrhovateľa tvoria spolu s Obchodnými podmienkami na poskytovanie služby Magio Sat neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Tu odvolací súd takisto dospel k záveru, že uvedené zmluvné pokuty nie sú riadne dojednané, nakoľko pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, ktorá nie je dojednaná priamo v písomnom podpísanom vyhotovení zmluvy ale je obsiahnutá iba napr. v

obchodných podmienkach alebo v tarife alebo v cenníku, ktoré boli vyhlásené za jej súčasť, odvolací súd poukazuje na to, že i keď v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky a tarify uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne ale i obsahové obmedzenia. Všeobecné obchodné podmienky, cenníky a tarify majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložite formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú, ako sú napr. dojednanie o zmluvnej pokute. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Z uvedeného potom vyplýva záver, že dojednanie o zmluvnej pokute v rámci spotrebiteľskej zmluvy zásadne musí byť súčasťou priamo spotrebiteľskej zmluvy samotnej, teda listiny na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (porovnaj nález ÚS Č I. ÚS 3512/11).

Vzhľadom k týmto skutočnostiam, keďže dojednanie o zmluvných pokutách správne súd prvého stupňa považoval za dojednané neplatne a navyše pri zmluvnej pokute v sume 199 eur za dojednanie neplatné v dôsledku neprijateľnosti zmluvnej podmienky, rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti a v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Pokiaľ sa týka súvisiaceho výroku o náhrade trov konania tu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil, keď súd prvého stupňa o náhrade trov konania rozhodol nesprávne. Pri náhrade trov konania je možno priznať náhradu len v konaní úspešnému účastníkovi. Pokiaľ sa jedná o pomerný úspech, tak možno priznať náhradu trov konania účastníkovi, ktorý bol v konaní úspešnejší a nie účastníkovi, ktorý mal úspech 36% tak, ako to spravil súd prvého stupňa. Takže v danom prípade by mal právo na náhradu trov konania odporca a to podľa pomeru jeho úspechu v konaní, keďže si však náhradu trov konania neuplatnil, tak sa mu náhrada neprizná. Takže výrok súdu prvého stupňa, ktorým odporcovi nepriznal náhradu trov konania je správny, avšak výrok, ktorým určil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi pomernú časť náhrady trov konania je nesprávny, pretože navrhovateľ ako neúspešnejší účastník nemá právo na náhradu trov konania (ani pomernej časti).

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil a ani mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.